

Justis- og beredskapsdepartementet
sendes elektronisk

Dato: 28.11.2019
Vår ref.: 19-1040
Deres ref.: 19/4145

Høring - Endringer i konkursloven §§ 79 og 138 og panteloven § 6-4

Finans Norge viser til departementets høringsnotat av 29.08.19 med lovforslag om endringer i konkursloven § 79 og § 138 og panteloven § 6-4.

Finans Norges hovedsynspunkter:

- Det må etableres et sikkert lovgrunnlag for å innhente og formidle informasjon til Konkursregisteret.
- Reglene om legalpant i formuesgoder som en tredjeperson har stilt som sikkerhet for konkursskyldnerens gjeld bør oppheves i sin helhet.

Endringer i konkursloven

Finans Norge støtter i all hovedsak de foreslåtte endringene i konkursloven. Endringene vil bidra til at informasjon deles effektivt mellom ulike registre, parter og potensielle parter til skyldneren i konkurs. Dette vil øke informasjonen om konkursåpningen, noe som er viktig for å blant annet effektivisere regelen i konkursloven § 100.

Det er viktig å få informasjon raskt og effektivt ut til ulike registre, parter og potensielle parter til konkursskyldneren. Det vil øke informasjonen om konkursåpningen. Dette er viktig, blant annet for å effektivisere regelen i konkursloven § 100. Det vil kunne hindre tap ved at parter inngår kontrakter med skyldneren eller foretar disposisjoner som kan gi tap i forbindelse med konkursbeslaget. Disse reglene er i hovedsak en presisering og modernisering av de nåværende varslingsreglene i konkursloven. Disse skaper ikke særlige problemer – dette er en kompetanse føreren av Konkursregisteret allerede har.

Finans Norge mener imidlertid at det er problematisk at det i konkursloven § 79, fjerde ledd,

annet punktum foreslås følgende regel:

«I forskriften kan det også gis nærmere regler om hvilke opplysninger mottakerne av slike meldinger plikter å oppgi, og om ansvar ved mangelfull registrering eller utsending av meldinger.»

Forslaget til denne regelen er kommentert i høringsnotatet pkt. 2.2.4 om at det ikke krever lovendringer å innhente slike opplysninger, med henvisning til at banker og finansforetak er bundet av konkursbeslaget og har opplysningsplikt overfor bostyrer.

Finans Norge er enig at boet kan beslaglegge skyldnerens midler etter dekningsloven § 2-2 og at taushetsplikten i finansforetaksloven § 16-2 ikke er til hinder for å gi bostyrer informasjon om innskudd, andre eiendeler til forvaltning og transaksjoner til skyldneren. Men retten til å gi opplysninger gjelder overfor bostyrer, den kan ikke begrunne en slik opplysningsplikt overfor føreren av Konkursregisteret, som vil være mottaker av opplysningene etter høringsforslaget. Finans Norge mener at en endring av forslaget til konkursloven § 79 fjerde ledd kan løse problemet og gi et sikkert lovgrunnlag for å innhente og formidle denne informasjonen. Det vil være av stor betydning for en god løsning for prosjektet DSOP-konkurs.

Som Justisdepartementet kjenner til er det innledet et samarbeid om prosjektet om Digitalt Samarbeid Offentlig Privat (DSOP) mellom ulike offentlige etater og bankene representert ved Finans Norge. Ett av disse prosjektene er konkurs hvor deltakerne er Brønnøysundregistrene, BITS AS (infrastrukturselskap eid av Finans Norge) og bankene. Prosjektet bygger på informasjon om skyldnere som innhentes av Brønnøysundregistrene på vegne av bostyrerne og at informasjonen stilles til rådighet for bostyrerne på «Bosiden», som er en arbeidsflate til bostyrerne i Brønnøysundregistrene.

DSOP-konkursbehandling har utviklet en digital løsning for utveksling mellom offentlige og private aktører. I den nye løsningen til prosjektet DSOP – konkursbehandling vil bostyrer starte forespørselen. Det er derfor ikke tatt høyde for at banker, basert på et konkurvarsel, automatisk sender kontoinformasjon til Bosiden, slik høringsnotatet pkt. 2.2.4 kan forstås.

I løsningen legges det ikke opp til at informasjon underlagt lovpålagt taushetsplikt lagres av Brønnøysundregistrene, men utveksles direkte til bostyrer. Departementets foreslåtte løsning skaper en viss usikkerhet knyttet til hvem som er mottaker av opplysningene (bostyrer,

Konkursregisteret, «Bosiden» eller Brønnøysundregistrene) og krever tilsynelatende at det lagres opplysninger i Brønnøysundregistrene.

Selv om det i DSOP-prosjektet Konkursbehandling ikke er lagt opp til at informasjonen som bostyrer mottar fra finansforetakene skal lagres i Brønnøysundregistrene sine systemer, og det heller ikke legges opp til at Brønnøysundregistrene skal ha tilgang til denne informasjonen ved normal drift av «Bosiden», kan det ikke utelukkes at føreren av Konkursregisteret vil ha tilgang til informasjonen i forbindelse med service, revisjon, tilsyn og andre hendelser som avviker fra normal drift. Det vil derfor være en klar fordel at føreren av Konkursregisteret har en utvilsom kompetanse til å innhente og formidle til bostyrer informasjonen.

Ved at denne mulighet foreligger, kan det bli betraktet som en utkontraktering av en oppgave fra bankene etter finansforetaksloven § 13-4. En slik utkontraktering krever både en prosedyre og omfattende avtaler om utkontraktering og behandling av data for å oppfylle kravene i finansforetaksloven og personopplysningsloven. Det er blitt lagt til grunn av Finanstilsynet og advokatene i bankene som har arbeidet med saken at en tilstrekkelig klar lov- eller forskriftshjemmel kan løse problemet.

Som det fremgår over er det ingen uenighet i beslagsretten og opplysningsplikten overfor bostyrer. Bostyrer må også kunne engasjere en fullmektig eller oppdragstaker til å utføre bestemte deler av arbeidet med boet som for eksempel å innhente bestemte typer opplysninger. Det kan da være nærliggende at konkursloven § 79 gir uttrykk for at fører av Konkursregisteret kan ha en slik rolle. Dette bør etter vår vurdering fremgå av konkursloven § 79 femte ledd annet punktum og kan for eksempel formuleres slik:

«I forskriften kan det bestemmes at fører av Konkursregisteret kan innhente og formidle opplysninger til bostyrer om hvilke finansforetak som har innskudd, andre mellomværende eller transaksjoner med konkursskyldner og hvilke opplysninger som kan innhentes og formidles fra finansforetaket til bostyrer»

Det vil da være naturlig at måten for innhenting av opplysningene og hvilke opplysninger som kan innhentes spesifiseres i forskriften. På dette punkt vil det være bistand å hente fra både Brønnøysundregistrene, BITS AS og Finans Norge som alle tre kjenner godt til prosjektet DSOP-konkursbehandling.

Endringer i panteloven

Et konkursbos lovbestemte pant etter panteloven § 6-4 omfatter i dag også formuesgoder som en tredjeperson har stilt som sikkerhet for konkursskyldnerens gjeld. Endringen som er foreslått i høringsnotatet innebærer at det bare er i tilfeller der konkursskyldneren og realkausjonisten er selskaper i samme konsern, at boet har legalpanterett i eiendeler som tilhører realkausjonisten. Finans Norge støtter denne endringen, men mener at den ikke går langt nok.

Konkursboets dekningsområde er også med den nye endringen utvidet i forhold til hovedregelen i dekningsloven § 2-2 om at det er konkursdebitors eiendeler fordringshaverne har rett til dekning i. Finans Norge mener det er urasjonelt at det ved konkurs i en selvstendig juridisk enhet overhodet skal være adgang til å ta dekning i andre juridiske enheters eiendeler. Deler av hensikten med selskap med begrenset ansvar er at kun selskapet selv skal kunne gjøres ansvarlig for dets forpliktelser.

Selv om bestemmelsen ble tatt inn i panteloven nettopp for å unngå omgåelse i konsern, vil den kunne ramme urimelig hardt også i konsernforhold. I et konsern vil ofte ett selskap stille sikkerhet for samtlige konsernselskapers forpliktelser overfor långiveren. Dersom samtlige selskapet i konsernet går konkurs, vil samtlige bo i utgangspunktet ha rett til legalpant i det pantsatte objekt.

Som eksempel kan nevnes at en bank har inngått en felles låneavtale med morselskap og fem datterselskaper i et konsern. Morselskapet har stilt sine formuesgoder som sikkerhet for alt, og alle seks selskapene går deretter konkurs. I et slik tilfelle kan virkningen bli at konkursboene kan kreve legalpant i morselskapets formuesgoder for til sammen 30 prosent (seks ganger fem prosent). Eksempelet kan utbroderes ytterligere; hvor konsernet består av 20 selskaper og samtlige selskaper går konkurs, vil også her hvert av boene ha krav på legalpant på inntil fem prosent. Det samlede legalpant i morselskapets pantsatte formuesgoder i slike tilfeller blir 100 prosent.

Finans Norge er naturligvis klar over at det kun er nødvendige boomkostninger som skal dekkes under legalpantet, og at legalpantet er begrenset til 700 ganger rettsgebyret i hvert realregistrerte panteobjekt. Vi har imidlertid erfaring med at boomkostninger i en rekke sammenhenger kan bli meget store, f.eks. som følge av granskninger, forfølgning av et krav i Norge og utlandet m.v.

Finansiering av konsern innebærer ofte betydelige kreditter for bankene. En regel som fører til at banken må ta høyde for såpass store tap, vil kunne gi seg utslag i bankenes priser på utlån. Etter Finans Norges vurdering bør panteloven § 6-4 første ledd annet punktum oppheves i sin helhet.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Sign.

Nils Henrik Heen

Juridisk direktør

Sign.

Victoria Egeli

Juridisk rådgiver